

BUDAPEST XXI. KERÜLET CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA

POLGÁRMESTERI HIVATAL
JEGYZŐ

JAVASLAT

**első- és másodfokú bírósági ítélettel a Duna-ÉPSZER Zrt. felperes részére
megítélt összegekkel kapcsolatos döntéshozatalra**

Készítette: Dr. Szeles Gábor
jegyző

Előterjesztő: Dr. Szeles Gábor
jegyző

Az előterjesztés egyeztetve:

Dr. Kléber István ügyvéd
Dr. Rozgonyi Balázs ügyvéd
Halmos Istvánné ágazatvezető

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata
Képviselő-testülete

2012. évi336.....sz. előterjesztés

Testületi ülés dátuma:.....2012. 11. 29.....

Az előterjesztést megtárgyalásra javasolja:

a Pénzügyi, Ellenőrzési és Ügyrendi Bizottságnak

Előterjesztés leadva: 2012. november 22.

Testületi ülés időpontja:

2012. november 29.

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata a Csepeli Egészségügyi Szolgálat közreműködésével Budapest, XXI., Görgyey tér 6. szám alatt új gyermekorvosi rendelőt építtetett. A közbeszerzési eljárás lefolytatására a Közbesz-Consulting Közbeszerzési és Mérnöki Kft.-vel kötött szerződést. A közbeszerzési eljárás lefolytatása eredményeként az építés jogát a SZER-SZAK-COOP Zrt. nyerte el, a megvalósításra 2009. július 20-án vállalkozási szerződés jött létre. A SZER-SZAK-COOP Zrt. felszámolási eljárás alá került, ezért 2009. augusztus 6-án engedményezési szerződést kötött a Duna-ÉPSZER Zrt.-vel. Szeptember 7-től kezdődően felszámolás hatálya alatt álló SZER-SZAK-COOP Zrt., vezetését felszámoló biztos vette át.

2009. szeptember 29-30-ai levelezés alapján az Egészségügyi Szolgálat az első számla összegéből 24.758.400,-Ft-ot levonásba helyezett és elkülönítve kezelte. A letét kezelésre jóteljesítési biztosítékként a Közbesz-Consulting Kft. kapott megbízást.

2009. szeptember 30-án kelt, az Egészségügyi Szolgálathoz 2009. október 5-én beérkezett levelében a SZER-SZAK Kft. felszámolója arról adott tájékoztatást, hogy a 2009. augusztus 6-án megkötött engedményezési szerződést felmondta. A későbbi bírósági ítéletek alperesi marasztalására e felmondás megalapozatlansága vezetett. Az elszámolás folyamatosan történt, részletes leírását a mellékelt bírósági ítéletek tartalmazzák.

A Duna-ÉPSZER Zrt. felperes a bíróságra 2011. március 1-jén érkezett keresetében Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata alperest, a Tóth Ilona Egészségügyi Szolgálatot, mint alperest támogató beavatkozót 16.468.129,-Ft tőke és járulékai, 70.000,-Ft földhivatali eljárással kapcsolatos szerződési díj és járulékai, valamint 1.596.140,-Ft elsőfokú eljárás perköltsége megfizetésére kérte kötelezni. Keresetében arra is hivatkozott, hogy a garanciális visszatartásból alperes még 12.895.000,-Ft-ot nem fizetett ki.

A vállalkozási szerződés alapján az önkormányzat a vállalkozói díjkövetelés kötelezettje.

A megkötött vállalkozási szerződés műszaki tartalom előírt minőségben történő megvalósításához szükséges tevékenységre terjedt ki, ezért az elsőfokú bíróság a felperesnek az új épületre vonatkozó földhivatali bejegyeztetéssel összefüggő feladatainak elvégzését külön szerződéses jogviszonynak tekintette, amely nem tartozik a szerződés műszaki tartalmába.

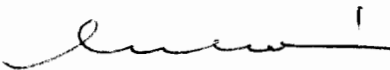
Pervesztessége miatt az alperes a perköltséget köteles viselni.

A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 19.G.40.431/2011/20. számú ítélete ellen az önkormányzat, mint pervesztetes alperes fellebbezést terjesztett elő. A Fővárosi Ítéletábrla 13.Gf.40.332/2012/4. számú ítéletével (melléklet) az alperes önkormányzatot 16.468.129,-Ft összegben belül 3.573.129,-Ft összeg és annak 2010. június 23. napja óta esedékes kamata, 12.895.000,-Ft összeg és annak 2012. június 20. napja óta esedékes kamata, 300.000,-Ft felperesi jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

Az összeg egy részét a korábban hivatkozott jóteljesítési biztosíték még meglévő összege 12.895.000,-Ft fedezi. A fennmaradó összegről (különbözet) és a járulékok fedezetéről a képviselő-testületnek döntést kell hoznia. Az önkormányzatot terhelő kötelezettség még fentiekén túl az elsőfokú bírósági ítéletben megállapított 70.000,-Ft külön szerződésből eredő összeg és annak 2010. december 28-tól esedékes kamata, valamint az elsőfokú eljárás perköltsége 1.596.140,-Ft összegben.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés Határozati javaslatát támogassa.

Budapest, 2012. november 22.

Dr. Szeles Gábor

Határozati javaslat:

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 19.G.40.431/2011/20. számú elsőfokú, valamint Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.332/2012/4. számú másodfokú ítéletét - melyben a bíróság az alperes önkormányzatot

70.000,-Ft és azután 2010. december 28-tól esedékes ítélet szerinti kamata,

1.596.140,-Ft elsőfokú eljárás perköltsége,

3.573.129,-Ft és annak 2010. június 23-tól esedékes ítélet szerinti kamata,

12.895.000,-Ft és annak 2012. június 20-tól esedékes ítélet szerinti kamata,

tovább

300.000,-Ft felperesi jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezte - tudomásul veszi.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Közbesz-Consulting Közbeszerzési és Mérnöki Kft-nél garanciális biztosítékként letétben lévő 12.895.000,-Ft felperes Duna-ÉPSZER Zrt. felé történő kifizetéséhez szükséges nyilatkozatot készíttesse el, írja alá, és továbbítsa.

A Képviselő-testület a fennmaradó tőke összegek: 70.000,-Ft

1.596.140,-Ft

3.573.129,-Ft

300.000,-Ft

Összesen: 5.539.269,-Ft és kamatai

fedezetét a 2012. évi költségvetés általános tartalékkeret terhére biztosítja, felkéri a polgármestert, hogy a végrehajtáshoz szükséges intézkedések megtételéről gondoskodjon. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az önkormányzatot terhelő kötelezettség utólagos mérséklésének lehetőségét jogi szakértőkkel vizsgáltassa meg.

Határidő: elfogadásra: azonnal
Végrehajtásra: 2012. december 15.

Felelős: Németh Szilárd polgármester
végrehajtás előkészítéséért: dr. Szeles Gábor jegyző
utalásokért: Halmos Istvánné városgazdálkodási ágazatvezető

A határozat elfogadásához a képviselők minősített többségű támogató szavazata szükséges.

Fővárosi Ítéltábla
13.Gf.40.332/2012/4.

0012.11./15.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK GAZDASÁGI KOLLEGIUMA		12.
FŐLAJSTROMSZÁM		
KEZDŐIRATON:		
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon		
Érkezett:	2012 OKT 29.	
PÉLDÁNY:	IV.	
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:	
FŐLAJSTROMSZÁM:	10131/11	
UTÓIRATON:		

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Major János jogtanácsos (1211 Budapest, Rákóczi F. út 277.) által képviselt DUNA-ÉPSZER Zrt. (1211 Budapest, Rákóczi F. út 277.) felperesnek, a dr. Kléber István ügyvéd (1055 Budapest, Szent István krt. 1. fszt. 8.) által képviselt Budapest XXI. kerület Csepeli Önkormányzat (1211 Budapest, Szent Imre tér 10.) alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a dr. Rozgonyi Balázs ügyvéd (1148 Budapest, Nagy Lajos király útja 167.) által képviselt Budapest XXI. kerület Tóth Ilona Egészségügyi Szolgálat (1212 Budapest, Görgey tér 8.), a Fővárosi Törvényszék 2012. március 8-án kelt 19.G.40.431/2011/20. számú ítélete ellen az alperes 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes marasztalási összegéből a 16.468.129 (Tizenhatmillió-négyszázhatvannyolcezer-egyszázhuszonkilenc) forint összegben belül

- 3.573.129 (Hárommillió-ötszázhetvenháromezer-egyszázhuszonkilenc) forint összeg után 2010. június 23. napja,
 - 12.895.000 (Tizenkettőmillió-nyolcszázkilencvenötezer) forint összeg után 2012. június 20. napja
- a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 1.323.000 (Egymillió-háromszázhuszonháromezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a 2012. március 18-án kelt 19.G.40.431/2011/20. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 16.538.129 forintot és ezen összegből 16.468.129 forint után 2010. június 23-tól, 70.000 forint után 2010. december 28-tól a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó nap érvényes

jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint 1.596.140 forint perköltséget. A fentieket meghaladóan – a késedelmi kamat kezdő időpontjára vonatkozóan – a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság határozatában megállapított tényállás szerint a SZER-SZAK-COOP Zrt. mint vállalkozó és a Csepel Egészségügyi Szolgálat (jogutódja Tóth Ilona Egészségügyi Szolgálat) által képviselt alperes, mint megrendelő között 2009. február 2-án vállalkozási szerződés jött létre új gyermekorvosi rendelő tervezésére és építésére közbeszerzési eljárás eredményeként. A vállalkozót megillető díjat 206.320.000 forint + áfa összegben határozták meg. A szerződés 2.5. pontjában rögzítették, hogy a költségvetés tételeihez adott egységarak magukba foglalják a műszaki tartalom előírt minőségben történő megvalósításához szükséges, de a költségvetésben külön meg nem jelölt költségeket, így a megvalósításhoz szükséges járulékos költségeket is. A 14. pontban szabályozták, hogy a vállalkozó a műszaki átadás-átvétel megkezdéséig jótéjesítési biztosítékot szerez és nyújt át a megrendelő alperesnek bankgarancia vagy kezességvállalás formájában, mely a munka elvégzése során benyújtott valamennyi számla bruttó végösszegének 5 %-a, a futamideje pedig a sikeres utófelülvizsgálati eljárás lezárását követő 30 naptári nap, de legkorábban 2011. szeptember 30. napja. A jótéjesítési biztosíték készpénzben is nyújtható. A 13. pont értelmében a vállalkozó vállalta, hogy a számított összeg 10 %-át elérő teljesítési biztosítékot is nyújt, melynek futamideje a munka sikeres teljesítését követő 30 nap, de legkorábban 2009. szeptember 30. Az alperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. a szerződést 2009. július 17-én módosították a bruttó vállalkozói díj, a fizetés-ütemezés és a teljesítési határidő vonatkozásában. A SZER-SZAK-COOP Zrt. 2009. július 20-án a felperessel kötött vállalkozási szerződést, melyben a felperes alvállalkozóként vállalta el a gyermekorvosi rendelő épület kivitelezési munkálatainak teljes körű elvégzését a szerződés mellékletét képező jogerős bontási engedély, a jogerős építési engedély, valamint az elkészített engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció alapján. A felek a vállalkozói díjat 195.784.800 forint átalányösszegben határozták meg, mely díj az áfát nem tartalmazta. A SZER-SZAK-COOP Zrt. 2009. augusztus 6-án a felperesre engedményezte az alperessel, mint megrendelővel szembeni vállalkozói díjkövetelésének egy részét, a 2009. július 20-án esedékes 20.632.000 forint összegű I. részszámlából 15.667.440 forintot, a 2009. szeptember 30-án esedékes 66.022.000 forint összegű II. részszámlából 64.041.340 forintot, a 2009. november 30-án esedékes 74.276.000 forint összegű III. részszámlából 72.047.720 forintot, valamint a 2010. február 28-án esedékes 45.390.000 forint összegű végszámlából 44.028.300 forintot. Az engedményező vállalta, hogy az engedményezési szerződésről – annak egy eredeti példánya megküldésével – 2009. augusztus 10-ig értesíti az alperes képviselőjét.

A SZER-SZAK-COOP Zrt. (adós) 2009. szeptember 7-től kezdődően felszámolás hatálya alá került. Az adós társaságot képviselő felszámoló, valamint az alperes 2009. szeptember 29-i és 30-i levélváltás során megállapodást kötött arról, hogy az adós a teljesítési biztosítékot oly módon nyújtja az alperes részére, hogy az alperes által benyújtott első részszámla összegéből az alperesi képviselő (jelen ügy beavatkozója) 24.758.400 forintot levonásba helyez, és azt elkülönítetten kezeli. A felszámoló a 2009. szeptember 30-án kelt és a felpereshez 2009. október 5-én érkezett levelében a 2009. augusztus 6-án megkötött engedményezési szerződést a Cstv. 47. § (1) bekezdésére hivatkozva felmondta. A felperes emiatt a kivitelezési munkálatokat 2009. október 5-én leállította. Ezt követően a felperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” között 2009. november 5-én szerződést módosító megállapodás jött létre, melyben a vállalkozói díj összegét 190.000.000 forintra szállították le, és egvéb tételeket is módosítottak. A felperes ezek után folytatta, és befejezte a

kivitelezői munkálatokat. A SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” által kiállított 1. számú részszámla 86.600.000 forint összegéből az alperes képviselője (alperesi beavatkozó) 61.841.600 forintot megfizetett, a különbözetként mutatkozó 24.758.400 forintot pedig biztosítékként visszatartotta, átutalva azt a korábban közbeszerzési eljárás lebonyolításával megbízott Közbesz-Consulting Kft. részére, aki azt letétként kezelte tovább. A SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” és az alperes 2009. november 2-án módosították a vállalkozási szerződést a befejezési határidő és a pénzügyi ütemterv vonatkozásában. E szerint a II. részszámlából az alperes 36.400.000 forint összegből 30.400.000 forintot fizetett ki 2010. január 21-én, a fennmaradó összeget 2010. április 9-én teljesítette az ütemterv szerinti III. részszámla 37.930.000 forint megfizetésével. A 45.390.000 forint összegű végszámla megfizetésére 2010. június 23-án került sor. A számlázás a fordított adózás szabályai szerint történt, a vállalkozó az áfa nélküli összegre állította ki a számlát.

A felperes a 2010. június 15-i keltezésű levelében felhívta az alperesi beavatkozót, hogy az engedményezési szerződés alapján fennálló 70.148.400 forint összegű vállalkozói díj követelését egyenlítsse ki. Kifejtette azt az álláspontját, hogy a felszámoló az engedményezési szerződést érvényesen nem mondhatja fel, ezért a követelés átruházási megállapodás hatályos.

A felszámoló a 2010. június 17-én kelt levelében maga is kérte a garanciális visszatartás feletti rész kifizetését 11.863.400 forint összegben. Ezt a megbízó 2010. június 23-án teljesítette, a fennmaradó 12.895.000 forint garanciális biztosítékként továbbra is letétben maradt. 2011. október 6-án a felszámoló a Cstv. 38. § (5) bekezdésére hivatkozva kérte a 12.895.000 forint kifizetését, melyet az alperes nem teljesített.

A SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” a felperes részére a munkájának ellenértékeként különböző összegű kifizetéseket teljesített, fennmaradt a felperesnek a rá engedményezett követelésből 16.468.129 forint összegű követelése.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy 2010 őszén az alperes képviseletében eljáró alperesi beavatkozó megbízta a felperest a létrehozott új épület feltüntetésének földhivatali bejegyeztetésével, melynek elvégzéséhez a felperes a TEBI Bt.-t vette igénybe, amelynek ezen munka elvégzéséért 70.000 forintot fizetett ki számla alapján.

A felperes a 2011. március 1-jén benyújtott keresetében az alperest 16.468.129 forint tőke és ennek 2010. június 15-től számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni a vállalkozói díj jogcímén keletkezett és a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” jogosult által a felperesre átruházott követelés alapján. A további 70.000 forintra és ennek 2010. december 18-tól járó késedelmi kamataira a Ptk. 361. §-át, majd a Ptk. 479. §-át megjelölve tartott igényt. Állította, hogy az alperes a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” részére az 5 %-os mértékű, 12.895.000 forint összegű garanciális visszatartást nem vitásan még nem fizette ki, azt azonban – véleménye szerint – a Cstv. 38. § (5) bekezdése ellenére tartja vissza. Álláspontja szerint az alperes, illetve az alperesi beavatkozó a vitás jogi helyzetre tekintettel az engedményezésről való tudomásszerzést követően csak saját veszélyére teljesíthetett a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” részére.

Az alperes a kereset elutasítását és perköltségeinek megtérítését kérte. Arra hivatkozott, hogy a vele jogviszonyban álló SZER-SZAK-COOP Zrt. részére a 12.895.000 forint

összegű visszatartást leszámítva valamennyi, a vállalkozási szerződésből eredő fizetési kötelezettségét teljesítette. A felperesnek nem teljesíthetett, mert a felszámoló az engedményezést felmondta. Az 5 %-nak megfelelő biztosítékot jogszerűen, a szerződés alapján tarthatta vissza. A Cstv. 38. § (5) bekezdésére hivatkozó követelés azért nem alapos, mert e jogszabály a felszámolás kezdő időpontja előtt nyújtott biztosítékokra vonatkozik. Arra is hivatkozott, hogy a felmondást követően a felperes és a felszámoló között tárgyalások zajlottak, melyeknek eredményeként az alvállalkozói szerződést úgy módosították, hogy abban az engedményezésről nem esett szó. Abból a tényből, hogy a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” felszámolója a felperes részére teljesítéseket eszközölt, az a következtetés vonható le, hogy a felek az engedményezési szerződést felbontották. Véleménye szerint az 5 %-nak megfelelő összeget a generálkivitelezői szerződés 19. és 21. pontjai értelmében 2012. június 21-ig jogszerűen tarthatja vissza.

Az alperesi beavatkozó a kereset elutasítását és perköltségei megtérítését kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes a teljes vállalási összeg 10 %-ának megfelelő 24.758.400 forintot a felszámolóval történt megállapodás alapján jogszerűen vonta le a benyújtott I. részszámla összegéből és helyezte letétbe a Közbesz-Consulting Kft.-nél. Az 5 %-nak megfelelő jóteljesítési biztosíték kifizetése várhatóan 2012. június 20-án történhet meg. A 70.000 forint összegű felperesi követeléssel szemben az alperes és a beavatkozó is azzal védekezett, hogy a felperes által hivatkozott tevékenység a beruházás jogi szempontból történő befejezéséhez szükséges mozzanat volt, amelyre a SZER-SZAK-COOP Zrt.-vel kötött vállalkozási szerződés 2.5. pontjának utolsó bekezdése értelmében fedezetet nyújtott a kikötött vállalkozói díj.

Az elsőfokú bíróság a keresetet a késedelmi kamat kezdő időpontjára vonatkozó kérelem kivételével megalapozottnak ítélte. Megállapította, hogy az alperes képviseletében eljáró alperesi beavatkozó és a SZER-SZAK-COOP Zrt. között a Pp. 389. §-ában szabályozott vállalkozási szerződés jött létre, melynek értelmében az alperes a vállalkozói díj megfizetésére volt köteles, a teljesítési és garanciális biztosíték összegének visszatartására a megrendelőt a szerződés 13. és 14. pontjai feljogosították. A SZER-SZAK-COOP Zrt. a követelésének nagyobb részét a felperesre engedményezte 2009. augusztus 6-án, melyből eredően a díjigény ki nem egyenlített összegét érvényesítette a jelen perben a felperes.

Az elsőfokú bíróság a döntésének jogi indokolása körében kifejtette, hogy az engedményezés felszámoló által történő felmondása nem volt jogszerű. A Cstv. 47. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felszámoló jogosult az adós által megkötött szerződéseket azonnali hatállyal felmondani, ha a felek egyike sem teljesít szolgáltatást, a szerződéstől a felszámoló elállhat. A Ptk. 321. § (1) bekezdése szerint a felmondás a másik félhez intézett olyan egyoldalú nyilatkozat, amely a szerződést megszünteti. A felmondás esetén a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, így a már teljesített szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár. Rámutatott arra, hogy az engedményezés folytán a Ptk. 329. § (1) bekezdése értelmében az engedményes a régi jogosult helyébe lép, vagyis az engedményezés az arról szóló megállapodás hatályosulásával egyidejűleg teljesedésbe megy, ebből következően annak felmondása az ügylet természetéből fakadóan kizárt, ezért a felszámolónak a Cstv. 47. § (1) bekezdése alapján nem volt jogi lehetősége a felmondó nyilatkozat megtételére. A felszámoló az engedményezéstől való elállás jogát sem gyakorolhatta, mert az elállásnak a Cstv. 47. § (1) bekezdésében rögzített törvényi feltételei nem álltak fenn. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a Ptk. 328. § (3) bekezdése értelmében az engedményezés létrejöttéhez a kötelezett értesítése nem szükséges, az

értesítésnek csak annyiban van jelentősége, hogy a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni. A kötelezett azonban az új jogosulttal szemben is érvényesítheti azokat a kifogásokat és ellenköveteléseket, melyek a régi jogosulttal szemben az értékesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek. Az elsőfokú bíróság a marasztalási döntés meghozatalakor azt a tényértékelte, hogy a felperes a 2010. június 15-én kelt levelében értesítette az alperest, illetőleg annak képviselőjét az engedményezésről, mely időpontban még fennállt az alperes vég számla szerinti 45.390.000 forint tartozása, emellett visszatartotta a 24.758.400 forint összegű jótéjesítési biztosítékot is. Hangsúlyozta, hogy 2010. június 15-e után az alperes az engedményezés alapján csak az új jogosultnak teljesíthetett volna. Akkor járt volna el körültekintően, ha a felszámoló felmondással kapcsolatos nyilatkozata alapján, a követelés jogosultjának személye vonatkozásában felmerült kétségei miatt a vállalkozói díjat a Ptk. 287. § (1) bekezdése alkalmazásával bírósági letétbe helyezéssel teljesíti. Az alperes nem védekezhet azzal eredményesen, hogy a vállalkozói díjat a korábbi jogosult részére már megfizette, mert a 2010. június 15-ei értesítéskor még nem került sor a 43.390.000 forint összegű vég számla kifizetésére, mely meghaladja a perben érvényesített felperesi követelést. Álláspontja szerint az engedményezés felbontását peradat nem támasztja alá, mert az nem következik azokból a tényekből, hogy az engedményezést követően a generálkivitelező és az alvállalkozó felperes a közöttük korábban létrejött vállalkozási szerződést módosította, illetőleg a generálkivitelező felszámolásának kezdő időpontját követően a SZER-SZAK-COOP Zrt. a felperes részére kifizetéseket teljesített. Mindezekre tekintettel az alperes az engedményezési megállapodás alapján köteles az engedményezett vállalkozói díjból ki nem egyenlített 16.468.129 forintot a felperes részére megfizetni, melynek teljesítését a szerződés 14. pontjára hivatkozással sem tagadhatja meg, ugyanis ennek letétben kezeléséről a felszámoló a 2010. június 17-i válaszlevele alapján akkor állapodott meg az alperessel, amikor ezekről a pénzüsszegekről már nem rendelkezhet, mert az engedményezés miatt már nem a SZER-SZAK-COOP Zrt. volt a követelés jogosultja.

Az elsőfokú bíróság a felperes követelésének a Ptk. 389. §-a alapján helyt adott, a kamatfizetés kezdő időpontját azonban a Ptk. 298. §-a, valamint a 301/A. §-a alapján a tőkeösszeg után 2010. június 23. napjában határozta meg, tekintettel arra, hogy ekkor került sor a felszámoló által képviselt SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” részére történő teljesítésre is.

Az elsőfokú bíróság alaposnak találta a 70.000 forint és járulékai megfizetésére irányuló felperesi követelést is. A feladat elvégzése – megítélése szerint – önmagában alátámasztotta, hogy e feladat vonatkozásában a felperes az alperesi érdekelttől megbízást kapott. A vállalkozási szerződés tervezői és kivitelezési munkái a 2.5. pont értelmében a műszaki tartalom előírt minőségben történő megvalósításához szükséges tevékenységekre terjed ki, az új épület feltüntetésének földhivatali bejegyeztetése, változási vázrajz készítése azonban nem tartozik a szerződés műszaki tartalmához. A tevékenységet a felperes kétségkívül elvégezte, ezért ennek költségét alappal igényelheti a Ptk. 479. § (1) bekezdése alapján. A megbízott az ügy ellátásával felmerült költségének mértékét a TEBI Bt. által kiállított számlával igazolta.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben kérte annak megváltoztatását és a felperes valamennyi kereseti kérelmének elutasítását. Az alperes továbbra is állította, hogy a felszámoló a Cstv. 47. § (1) bekezdése alapján jogosult volt felmondani az engedményezési szerződést, mert – álláspontja szerint – a felmondás egy olyan követelés

engedményezésére vonatkozott, amely követelés még nem volt esedékes, sőt az annak kifizetéséhez szükséges építőipari tevékenység sem került elvégzésre. Továbbra is fenntartotta azt az állítását, hogy az események kronológiája alátámasztja az engedményezési szerződés felek általi közös megegyezésen alapuló megszüntetését, mivel az alvállalkozói szerződés valamennyi kérdését újrarendezte. E körben azzal érvelt, hogy a módosított szerződésben a felek nem tértek ki az engedményezésre, mint az alvállalkozói díj megfizetésének módjára. Hangsúlyozta, hogy a felperes maga is elismerte, a felszámolás alatt álló generálkivitelező folyamatosan kifizetéseket teljesített a részére, ez pedig szintén azt erősíti, hogy az engedményezési megállapodás megszüntetése miatt a felperesi alvállalkozó részére a fővállalkozónak kellett teljesítenie a vállalkozói munka ellenértékét. Véleménye szerint a felperes az engedményezési szerződést az alperes részére csak azt követően küldte meg, amikor már úgy vélte, hogy a felszámolás alatt álló generálkivitelezőtől a követelését beszedni nem tudja. Az a mulasztás, hogy az engedményező az engedményezési szerződés 4. pontja alapján 2009. augusztus 10-ig az okiratot nem küldte meg a kötelezettnek, szintén arra utal, hogy az érintett felek között az engedményezési szerződés felbontására került sor. Ugyancsak ezt támasztja alá a felperes SZER-SZAK-COOP Zrt. részére címzett 2010. augusztus 12-ei felszólító levele is, amelyben a felszámolás alatt álló céget szólítja fel a tartozás megfizetésére, és abban említést sem tesz az engedményezési szerződésről. Álláspontja szerint a felszámoló jogsértőnek tartott felmondó intézkedését a felperes a Cstv. 51. §-a értelmében kifogással támadhatta volna, az a körülmény, hogy ezt nem tette, szintén arra utal, hogy az engedményezési szerződést a 2009. november 5-i alvállalkozói szerződésmódosítással a generálkivitelező és a felperes megszüntették. Az alperes a fellebbezéséhez csatolta a felek peren kívüli leveleit, melyekkel a jogorvoslati kérelmében előadottakat kívánta alátámasztani. Sértelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta kioktatni arra a kötelezettségére, hogy az elsőfokú eljárásban olyan bizonyítást terjesszen elő, amellyel igazolja az engedményezési szerződés megszüntetését.

Az alperes kifejtett álláspontja szerint a visszatartott 12.895.000 forint összeget csak az eredményesen lezárult utófelülvizsgálati eljárás, illetőleg az esetlegesen felmerülő garanciális kötelezettségek teljesítése után köteles kifizetni, ezért a felperes követelése időelőtti.

A fellebbezésében rámutatott arra is, hogy a 70.000 forint összegű, épületfeltüntetéssel és földhivatali eljárással kapcsolatos kereseti kérelem vonatkozásában a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, mert sem a megrendelés tényét, sem a vállalkozói díjban történő megállapodást nem bizonyította, pedig e körben a bizonyítási kötelezettség őt terhelte. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság az e körben megállapított tények tekintetében csupán feltételezésekre hagyatkozott.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Utalt a Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteménye 1999. évi 2. számában közzétett 124. számú elvi határozatra, melyben kifejti, hogy az engedményezésre vonatkozó szerződés a megkötésével egyidejűleg teljesedésbe megy, ezért a felszámolási eljárás közzététele előtt kötött ilyen szerződésnek a felszámoló részéről történő felmondása kizárt. Álláspontja szerint az alperes tévesen hivatkozott arra is, hogy az engedményezési szerződést a felek gyakorlatilag közös megegyezéssel megszüntették azzal, hogy az alvállalkozói szerződést a gyermekorvosi rendelő felépítésével kapcsolatos valamennyi kérdésben újraszabályozták. A szerződésmódosításból ugyanis nem

lehet okszerűen következtetni arra, hogy valamennyi kérdést a felek újrarendezték, és ezáltal az engedményezési szerződést közös megegyezéssel megszüntették, mert az alapszerződés fizetésre vonatkozó 4.3. pontja soha nem változott. A felperes a SZER-SZAK-COOP Zrt. teljesítését a Ptk. 286. § (1) bekezdés alapján harmadik személytől történő teljesítésnek tekintette. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdés harmadik mondata alapján a kioktatási kötelezettségének eleget tett, mert tájékoztatta az alperest arról, hogy az alperest terheli annak bizonyítása, hogy a generálkivitelező részére maradéktalanul kifizette az engedményezési szerződésben meghatározott számlákat. Felhívta a figyelmét arra is, hogy amennyiben ezen számlák kifizetését bizonyítani nem tudja, a bíróság tényként fogja megállapítani, hogy fennáll az alperes tartozása a SZER-SZAK-COOP Zrt. irányába. Az engedményezési szerződéssel kapcsolatban a feleknek a jogintézmény értelmezésében volt vitájuk, ezért e tárgybán nem kellett bizonyítási eljárást lefolytatni.

A felperes véleménye szerint az alperes tévesen minősítette a 12.895.000 forint összegű jótéjesítési biztosítékra vonatkozó igény kifizetését időelőttinek. Azt nem vitatta, hogy a SZER-SZAK-COOP Zrt. a vállalkozási szerződésben 2009. február 2-án két év garanciát vállalt. Ennek biztosítékeként kellett volna a generálkivitelezőnek bankgaranciát nyújtania, az azonban már a kivitelezési munkák megkezdése előtt lejárt. Avégett, hogy a teljesítést, valamint a jól teljesítést továbbra is biztosítékkal garantálja a generálkivitelező, az érintett felek megállapodtak abban, hogy a megrendelő az első részszámlából a teljes biztosíték összegét (24.758.400 forintot) levonásba helyezheti, de köteles azt elkülönítetten kezelni. 2010. június 21-én az alperes képviselője úgy rendelkezett a letétkezelő felé, hogy ebből a 24.758.400 forint letétként kezelt összegből a garanciális időszakra 12.895.000 forintot továbbra is tartson vissza, a többit a felszámolás alá került generálkivitelező felszámolójának fizesse ki. Az sem vitás tényállási elem, hogy az átadás-átvétel 2010. május 21-én megtörtént, így a két éves garancia ideje 2012. május 21-én járt le. Állította, hogy a garanciális időszak alatt sem az alperes, sem az alperesi beavatkozó szavatossági igényt a felperessel vagy a fővállalkozóval szemben nem érvényesített, utófelülvizsgálati eljárást össze nem hívott, ebből következően a szerződési rendelkezés értelmében a letétként kezelt 12.895.000 forintot 2012. május 21-én az alperesnek ki kellett volna fizetnie, azonban ezt a megrendelő elmulasztotta. A felperes rámutatott arra is, hogy a generálkivitelező elleni felszámolási eljárásban hitelezőként nem vett részt, követelését a felszámoló nyilvántartásba nem vette, ebből következően a felszámolóval szemben kifogást sem terjeszthetett elő.

A 70.000 forint összegű épületfeltüntetési költség vonatkozásában a felperes kiemelte, hogy ezt a követelését a Ptk. 360. §-a alapján terjesztette elő, azonban az elsőfokú bíróság a Ptk. 474. §-ára hivatkozva ítélte meg. A keresethez kötöttség elve alapján a bíróságnak erre módja volt, mert a perben feltárt tények alapján eltérő jogcímen is eldönthette a kereseti igény megalapozottságát. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt, hogy a vállalkozási szerződés 2.5. pontja alapján az új épület feltüntetésének földhivatali bejegyeztetése, változási vázrajz elkészítése nem tartozott a szerződés műszaki tartalmához. Utalt arra, hogy a megbízó a megbízási díjon kívül a Ptk. 479. § (1) bekezdése értelmében köteles az ügy ellátásával felmerült költségeket is kifizetni a megbízottnak. A felperes az alperestől megbízási díjat nem igényelt, csupán a felmerült költségének a megtérítését kérte, melynek mértékét a keresetlevélhez csatolt számlával igazolta.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges tényállást helyesen állapította meg, azt a Fővárosi Ítélőtábla annyiban egészíti ki, hogy az alperes az utófelülvizsgálatot 2012. június 17-ére tűzte ki, melyről felvett jegyzőkönyvet a felek nem írták alá. A garanciális időszak alatt az alperes szavatossági hiba felmerülését és ebből eredő igényt sem a generálkivitelező, sem az alvállalkozó felé nem jelzett.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes és a SZAK-SZER-COOP Zrt. generálkivitelező között 2009. augusztus 6-án létrejött követelés átruházási szerződés folytán a felperes anyagi jogi jogutódlás címén valójában a SZER-SZAK-COOP Zrt. vállalkozói díjigényét érvényesítette, mert az őt megillető vállalkozói díjra az engedményezési megállapodásban rögzített ütemezés szerint 190.000.000 forint összeg erejéig a követelés jogosultja lett. A rá engedményezett összegből 16.538.129 forintot sem az alperestől, sem a generálkivitelezőtől nem kapott meg, ezért ezt a követelését a követelés-átruházási megállapodás alapján az alperestől jogszerűen igényelte.

Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felszámoló az engedményezési szerződést nem mondhatta fel jogszerűen. A csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 47. § (1) bekezdése ad lehetőséget a felszámolónak arra, hogy az adós által kötött szerződéseket azonnali hatállyal felmondja, továbbá abban az esetben jogosítja fel a szerződéstől való elállásra, ha a felek egyike sem teljesített szolgáltatást. A felmondás esetén a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, elállás esetén pedig a szerződéskötés időpontjára visszaható hatállyal. A Ptk. 329. § (1) bekezdése szerint szabályozott engedményezés esetén azonban az engedményes a régi jogosult helyébe lép. Az engedményezési szerződés tehát annak megkötésével (a felek megállapodásával) azonnal teljesedésbe megy, ennek okán az engedményezési szerződés felszámoló általi felmondására az ügylet természeténél fogva nincs jogi lehetőség. Az elállási joggal a felszámoló azért nem élhetett, mert a követelés átruházása kapcsán a követelést átruházó személy teljesített, a követelést „átadta”, ebből következően nem állhat fenn az elállásra előírt azon törvényi feltétel, hogy a felek egyike sem teljesített szolgáltatást.

Az elsőfokú bíróság az eltérő jogi álláspontja folytán nem vette figyelembe az alperes azon kifogását, hogy a garanciális összeg visszatartására kikötött szerződési joga folytán 12.895.000 forint vállalkozói díjat 2012. június 21-e előtt nem köteles kifizetni. Az engedménnyessel szemben a kötelezett a Ptk. 329. § (3) bekezdése alapján érvényesítheti azokat a kifogásokat és beszámíthatja azokat a követeléseket, amelyek az engedményezővel szemben az engedményezésről történő értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek. A garanciális időszakra vonatkozó biztosíték adásáról az alperes és a vele szerződő generálkivitelező már a 2009. február 2-án megkötött alapszerződésükben megegyezett, később a szerződésmódosításukban ennek csupán a módját módosították az I. részszámla összegéből történő levonás és a letétbehelyezés kikötésével. Az engedményezésről történő értesítést az elsőfokú bíróság 2010. június 15. napján határozta meg, ezért az alperes a korábban fennállt jogalapon keletkezett kifogását az engedménnyessel szemben az elsőfokú eljárásban még jogszerűen felhozhatta. A generálkivitelező a pénzübeli garancia biztosítására azonban a fent idézett vállalkozási szerződés értelmében csak az utófelülvizsgálatot követő 30 napig volt köteles, ezt követően az alperes szerződésben kikötött visszatartási joga megszűnt. A visszatartott vállalkozói díj kifizetése az elsőfokú határozat meghozatalát

követően, 2012. június 19. napján (a teljesítést követő két év + 30 nap elteltével) esedékessé vált, ezért ennek kifizetésével az alperes késedelembe esett, mely alapján a Fővárosi Ítéltábla a fenti összeg után a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját részben megváltoztatta. Az időközben esedékessé vált garanciális visszatartási összeg után a felperes 2012. június 20-tól igényelhet késedelmi kamatot a Ptk. 301/A. § (1)-(3) bekezdése értelmében.

Az alperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy szavatossági hibák merültek fel, nem igazolta, hogy szavatossági igényt jelentett be a garanciális javításra kötelezett felé, a hibák kijavítását kérve. Ezt csupán a jogorvoslati kérelmében állította, bár a másodfokú eljárásban sem igazolta. A fellebbezéshez csatolt, aláírással el nem látott újabb engedményezéseket tartalmazó okiratok bizonyítékként a másodfokú eljárásban nem voltak értékelhetők, mivel azokra a felperes az elsőfokú határozat meghozataláig nem hivatkozott [Pp. 235. § (1) bekezdése].

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a rendelkezésére álló bizonyítékokat, amikor megállapította, hogy a 2009. augusztus 6-i engedményezési szerződés felek általi közös felbontását az események további sora nem támasztotta alá. Helyesen ítélte meg a felperes 70.000 forint és járulécai összegű keresetével kapcsolatos tényeket is, indokait a Fővárosi Ítéltábla is osztotta. Az elsőfokú bíróság az eljárása során a bizonyításra szoruló tényekről a feleket jogszerűen tájékoztatta, ennek elmulasztásával lényeges eljárási szabálysértést nem valósított meg.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – a garanciális biztosítéknak megfelelő vállalkozói díj után járó késedelmi kamat kezdő időpontja megváltoztatása mellett – helybenhagyta, az abban kifejtett indokokra ezúttal csupán hivatkozik a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint.

Az alperes személyes illetékmentességi joga folytán feljegyzett 1.323.000 Ft fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az állam viseli. Az alperes azonban köteles megfizetni a felperesnek a jogi képviselével kapcsolatos másodfokú költségét. Ennek mértékét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)–(4) bekezdése, és a 4/A. § 11) bekezdése alapján mérlegeléssel határozta meg 300.000 forint összegben.

Budapest, 2012. október 2.

Dr. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Volein Anna s. k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelén:
bírószági tisztviselő

Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma

1027 Budapest, Varsányi Irén u. 40-44.

Ügyszám: 19.G.40.431/2011/20.

I

A Fővárosi Törvényszék

a dr. Major János jogtanácsos

Duna-Épszer Zrt. (1211 Budapest, Rákóczi F. út 277.)

által képviselt

felperesnek,

a dr. Rozgonyi Balázs ügyvéd (1149 Bp. Nagy L. kir. u. 167.)

által képviselt

Budapest XXI. ker. Tóth Ilona Egészségügyi Szolgálat (1212. Budapest Görgei tér 8.)

beavatkozó által támogatott,

a Lendvainé dr. Gudman Zsuzsanna jogtanácsos

Bp. XXI. ker. Csepeli Önkormányzat (1211 Bp. Szent I. tér 10.)

által képviselt

alperes,

tartozás megfizetése iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

kötelezi az alperest, hogy a felperesnek 15 nap alatt fizessen meg

16.538.129,- (azaz tizenhatmillió-ötszázharmincnyolcezer-egyszázhuszonkilenc) **Ft**-ot és ezen összegből

- 16.468.129,-**Ft** után 2010. június 23-tól,

- 70.000,-**Ft** után 2010. december 28-tól

a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó nap érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint

1.596.140,- (azaz egymillió-ötszázkilencvenhatezer-egyszáznegyven) **Ft** perköltséget.

A fentieket meghaladóan – a késedelmi kamát kezdő időpontjára vonatkozóan – a keresetet elutasítja.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknél, de a Fővárosi Ítéltáblához címezve lehet 5 példányban, írásban benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson bírálja el, de a felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik, a teljesítési határidővel kapcsolatos, továbbá ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, de a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás tartását.

A jogi képviselővel eljáró felek a határozat ellen benyújtott fellebbezéshez mellékelt közös kérelemben indítványozhatják, hogy az anyagi jogszabály megsértésére alapított fellebbezést közvetlenül a Kúria bírálja el. Vagyonjogi ügyben a felek akkor indítványozhatják a Kúria eljárását, ha a fellebbezésben vitatott érték az ötszázezer forintot meghaladja. Új tényre, illetve új bizonyítékra hivatkozni nem lehet. A fellebbezés elbírálása tárgyaláson kívül a felülvizsgálati eljárásra irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával történik.

I n d o k o l á s

A bíróság az alábbiakat állapította meg a felek nyilatkozatai, a felperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. között 2009. július 20-án létrejött vállalkozási szerződés, ennek 2009. november 5-i módosítása, a 2009. augusztus 6-án létrejött engedményezési szerződés, a SZER-SZAK-COOP Zrt. felszámolójának a felperessel, illetve az alperessel és az alperesi beavatkozóval folytatott levelezése, a teljesítést igazoló és az átadás-átvételi jegyzőkönyv, az alperesi beavatkozó és a felperes közti levelezés, a Földhivatal részére küldött záradékolás iránti kérelem és annak mellékletei (változási vázrajz), a Te-Bi Bt. által kiállított számla, az alperesi beavatkozó alapító okirata, a SZER-SZAK-COOP Zrt. és az alperes között létrejött vállalkozási szerződés, valamint annak módosításai, az alperesi beavatkozó folyószámla listája és a beruházások számláiról készített kimutatása, az alperesi beavatkozó és a Közbesz-Consulting Közbeszerzési és Mérnöki Kft. között létrejött megbízási szerződés, az alperes és az alperesi beavatkozó között keletkezett levelek, a tervezői nyilatkozat, a használatbavételi engedély iránti kérelem, és a per egyéb adatai alapján:

Az alperesi beavatkozó által képviselt alperes és a perben korábban II.r. alperesként résztvevő SZER-SZAK-COOP Zrt. között 2009. február 2-án jött létre vállalkozási szerződés új gyermekorvosi rendelő tervezésére és építésére, közbeszerzési eljárás eredményeként. A vállalkozót megillető díjat 206.320.000,-Ft + áfa, azaz bruttó 247.584.000,-Ft-ban határozták meg. Utalt továbbá a szerződés az annak mellékletét képező költségvetési kiírásra.

A szerződés 2.5 pontja rögzíti, hogy a költségvetés tételeihez adott egységárak magukba foglalják a műszaki tartalom előírt minőségben történő megvalósításához szükséges, de a költségvetésben külön meg nem jelölt költségeket, így a megvalósításhoz szükséges járulékos költségeket is.

A SZER-SZAK-COOP Zrt. a szerződés 14. pontjában kötelezte magát, hogy legkésőbb a műszaki átadás-átvétel megkezdéséig jóteljesítési biztosítékot szerez be és nyújt át a megrendelő alperesnek bankgarancia vagy kezességvállalás formájában, mely a munka elvégzése során benyújtott valamennyi számla bruttó végösszegének 5 %-a, futamideje pedig a sikeres utófelülvizsgálati eljárás lezárását követő 30 naptári nap, de legkorábban 2011. szeptember 30. A 15. pont értelmében a jóteljesítési biztosíték készpénzben is nyújtható.

A 13. pont értelmében a vállalkozó az ajánlati dokumentációban leírtak szerint számított összeg 10 %-át elérő összegre teljesítési biztosítékot is nyújt az alperes részére bankgarancia vagy kezességvállalás formájában, ennek futamideje a munka sikeres teljesítését követő 30 nap, de legkorábban 2009. szeptember 30.

Az alperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. között a szerződés 2009. július 17-én módosult a bruttó vállalkozói díj, a fizetési ütemezés, és a teljesítési határidő vonatkozásában.

2009. július 20-án a felperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. között vállalkozási szerződés jött létre, melyben a felperes alvállalkozóként vállalta el a gyermekorvosi rendelő épület kivitelezési munkálatainak teljes körű elvégzését a szerződés mellékletét képező jogerős bontási engedély, a jogerős építési engedély, valamint az elkészített engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció alapján.

A 2.1 pontban a felek a vállalkozói díjat 195.784.800,-Ft egyösszegű átalányárban határozták meg (a szövegben fenti összeg számmal szerepel, ugyanakkor betűkkel kiírva a vállalkozói díj mértéke 195.650.400,-Ft). A díj az áfát nem tartalmazza.

2009. augusztus 6-án a SZER-SZAK-COOP Zrt. és a felperes között engedményezésről jött létre megállapodás, ennek értelmében a SZER-SZAK-COOP Zrt. a felperesre engedményezte az alperessel, mint megrendelővel szembeni vállalkozói díjköveteléséből a 2009. július 20-án esedékes 20.632.000,-Ft összegű I. részszámlából 15.667.440,-Ft-ot, a 2009. szeptember 30-án esedékes 66.022.000,-Ft összegű II. részszámlából 64.041.340,-Ft-ot, a 2009. november 30-án esedékes 74.276.000,-Ft összegű III. részszámlából 72.047.720,-Ft-ot, valamint a 2010. február 28-án esedékes 45.390.000,-Ft összegű végszámlából 44.028.300,-Ft-ot.

Az engedményező vállalta azt is, hogy az engedményezési szerződésről, annak 1 eredeti példányának megküldésével értesíti az alperes nevében és képviselőjében eljáró alperesi beavatkozót legkésőbb 2009. augusztus 10-ig.

2009. szeptember 7-től kezdődően a SZER-SZAK-COOP Zrt. felszámolási eljárás hatálya alá került. A társaságot képviselő felszámoló, valamint az alperest képviselő alperesi beavatkozó között a 2009. szeptember 29-30-i levélváltás során megállapodás jött létre arra, hogy a társaság a teljesítési biztosítékot oly módon nyújtja az alperes részére, hogy az alperes a benyújtott első részszámla összegéből a bankgarancia összegének megfelelő 24.758.400,-Ft-ot a beavatkozó levonásba helyezzen és azt elkülönítve kezelje.

A SZER-SZAK-COOP Zrt. képviselőjében eljáró felszámoló a 2009. szeptember 30-án kelt, a felpereshez 2009. október 5-én beérkezett levelében a 2009. augusztus 6-án megkötött engedményezési szerződést a Cstv. 47. § (1) bek.-re hivatkozva felmondta, jelezve hogy a levelet egyidejűleg az alperesi beavatkozó részére is megküldi.

Válaszként a felperes a kivitelezési munkákat leállította 2009. október 5-én.

A felperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. között ezután 2009. november 5-én szerződést módosító megállapodás jött létre, a korábbi megállapodásban rögzített vállalkozói díj összegét 190 millió forintra szállították le, a szerződést más kérdésekben is módosították, egyes pontokat teljes egészében hatályon kívül helyeztek. A módosítás mellékletét képező

műszaki-pénzügyi ütemterv rögzíti a részszámlákhoz kapcsolódó műszaki tartalmat, a számla esedékességének időpontját, valamint összegét.
A felperes ezek után tovább folytatta a kivitelezési munkákat, és azt be is fejezte.

A SZER-SZAK-COOP Zrt. I. sz. részszámlájának összege 86,6 millió forint volt, melyből az alperes képviselőjében eljáró alperesi beavatkozó 61.841.600,-Ft-ot megfizetett, a különbözetként mutatózó 24.758.400,-Ft-ot pedig jóteljesítési biztosítékként visszatartotta, átutalva azt a közbeszerzési eljárás lebonyolításával megbízott Közbesz-Consulting Kft. részére, aki azt letétként kezelte tovább. A SZER-SZAK-COOP Zrt. képviselőjében eljáró felszámoló és az alperes képviselőjében eljáró alperesi beavatkozó a vállalkozási szerződést 2009. november 2-án módosították a befejezési határidő tekintetében. 2009. november 16-án a pénzügyi ütemterve vonatkozóan is módosult köztük a megállapodás. A 2009 november 16-i ütemterv szerinti 36,4 millió forint összegű II. részszámlából az alperes képviselőjében eljáró alperesi beavatkozó 30,4 millió forintot fizetett ki 2010. január 21-én, a fennmaradó összeget 2010. április 9-én teljesítette az ütemterv szerinti III. részszámla (37.930.000,-Ft) megfizetésével. A 45.390.000,-Ft összegű végszámla megfizetésére 2010. június 23-án került sor. A számlázás az ún. fordított adózás szabályai szerint történt, a vállalkozó az áfa nélküli összegre állított ki számlát.

2010. június 15-én kelt levelében a felperes az alperesi beavatkozót az engedményezési szerződésre hivatkozva (annak másolatban történő megküldésével) felszólította 70.148.400,-Ft megfizetésére, amely a végszámla és a jóteljesítési biztosíték együttes összege. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felszámoló az engedményezési szerződést érvényesen nem mondhatja fel, így az hatályos.

A felszámoló a 2010. június 17-én kelt, az alperesi beavatkozóhoz címzett levelében ugyancsak kérte a végszámla, valamint az I. részszámlából levont összegnek az 5 %-os garanciális visszatartás feletti részének, 11.863.400,-Ft-nak, összesen 57.253.400,-Ft-nak a kifizetését. Közölte, hogy jogszerűnek tartja a felperessel megkötött engedményezés felmondását. Ezek után az alperes képviselőjében eljáró alperesi beavatkozó utasította a Közbesz-Consulting Kft.-t arra, hogy a visszatartott összegből 11.873.400,-Ft-ot fizessen ki a felszámoló részére, a fennmaradó összeget garanciális biztosítékként kezelje letétben. A kiutalásra 2010. június 23-án került sor.

A felperes 2010. július 2-án megismételte az alperesi beavatkozóhoz intézett felszólítását, továbbra is igényelte a 70.148.400,-Ft-ot. Az alperesi beavatkozó erre azt válaszolta, hogy az engedményezési szerződést annak felmondása miatt nem tekinti magára nézve kötelezőnek, a beruházás végszámláját, valamint a letéti számlán kezelt összeg különbözeti részét a fővállalkozó részére már kifizette. Tájékoztatta arról is, hogy a felperesi levelet a felszámolónak megküldték, és kérték őt a felperest megillető összeg kifizetésére.

Ezt követően a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” részéről fizetések történtek a felperes felé, majd a felperes a 2010. augusztus 12-i levelében az engedményezésre tekintettel további 16.468.129,-Ft-ot követelt a felszámolótól.

2011. október 6-án a felszámoló a Cstv. 38. § (5) bek.-re hivatkozva kérte a garanciális visszatartás 12.895.000,-Ft összegének a kifizetését. Ennek az alperesi oldal nem tett eleget.

2010. őszén, közelebből meg nem határozható időpontban az alperes képviselőjében eljáró alperesi beavatkozó megbízta a felperest a létrehozott új épület feltüntetésének földhivatali bejegyeztetésével. Ehhez a felperes a Te-Bi Bt.-t vette igénybe, mely részére 70 ezer forintot fizetett ki számla alapján.

A felperes a bíróságra 2011. március 1-én érkezett kereseti kérelmében az alperest 16.468.129,-Ft tőke és ennek 2010. június 15-től számított késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni, vállalkozói díjtartozás címen a SZER-SZAK- COOP Zrt.-vel megkötött engedményezési megállapodásra tekintettel.

Hivatkozott arra, hogy az engedményezési megállapodást az EBH 1999/124. döntés értelmében érvényesen felmondani nem lehet. További 70 ezer forintba és ennek 2010. december 18-tól járó késedelmi kamataira pedig a Ptk. 361. §-ra hivatkozva tartott igényt, jogalapként utóbb a Ptk. 479. §-ra is hivatkozott.

Hivatkozott arra is, hogy a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” részére az 5 %-os 12.895.000,-Ft összegű garanciális visszatartást az alperes - nem vitásan - nem fizette még ki, ezt az összeget a Cstv. 38. § (5) bek. ellenére tartja vissza. Utalt arra, hogy az alperes, illetve az alperesi beavatkozó a vitás jogi helyzetre tekintettel, az engedményezésről való tudomásszerzést követően csak saját veszélyére teljesíthetett a SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” részére, megfelelő eljárás esetén bírói letétbe helyezéssel kellett volna teljesíteni.

Másodlagosan a II.r. alperesként megjelölt SZER-SZAK-COOP Zrt. „f.a.” marasztalását kérte a Ptk. 389. § és a Ptk. 330. § alapján.

A II.r. alperessel szemben a bíróság a keresetet idézés kibocsátása nélkül elutasította, a végzést a Fővárosi Ítéltábla felperesi fellebbezés folytán, 13.Gf.40348/2011/2. sz. végzésével helybenhagyta.

Az alperes a kereset elutasítását és perköltségeinek megtérítését kérte.

Arra hivatkozott, hogy a SZER-SZAK-COOP Zrt. felé az 5 %-ot, 12.895.000,-Ft összegű visszatartást leszámítva valamennyi, a vállalkozási szerződésből eredő fizetési kötelezettségét teljesítette. Felperesi értesítésre a felperesnek csak saját veszélyére teljesíthetett volna. A felperesnek amiatt sem teljesíthetett, hogy a felszámoló az engedményezést felmondta. Az 5 %-nak megfelelő biztosítékot jogszerűen, szerződés alapján tartja vissza, és a Cstv. 38. § (5) bek.-re való hivatkozás nem alapos, mivel e jogszabály a felszámolás kezdő időpontja előtt nyújtott biztosítékokra vonatkozik.

Arra is hivatkozott, hogy a felmondást követően a felperes és a felszámoló között tárgyalások indultak meg, melynek eredményeként szerződésük módosult, a módosított szerződésben az engedményezésről nem esett szó, ugyanakkor a SZER-SZAK-COOP Zrt. felszámolója a felperes felé teljesítéseket eszközölt. A felperes csak akkor kezdett el ismét az engedményezésre hivatkozni, amikor a felszámoló abbahagyta a teljesítést.

A 10 % mértékű teljesítési biztosítékot a felszámolóval kötött megállapodás alapján egyébként is jogszerűen kezelhette elkülönítve a Közbesz-Consulting Kft. révén. Az 5 %-nak megfelelő összeget pedig a szerződés 19. és 21. pontjai értelmében 2012. június 21-ig visszatarthatja.

Az alperesi beavatkozó a kereset elutasítását és perköltségei megtérítését kérte. Az alperesi nyilatkozatokkal egyetértett, vele egyezően nyilatkozott. Hangsúlyozta, hogy az alperes a teljes vállalási összeg 10 %-át, 24.758.400,-Ft-ot a felszámolóval történt megállapodás alapján, jogszerűen vonta le a benyújtott első részszámla összegéből és helyezte letétbe a Közbesz-Consulting Kft.-nél. Az 5 %-nak megfelelő jóteljesítési biztosíték kifizetése pedig várhatóan 2012. június 20-án történhet meg. A felszámoló többször is jelezte az alperes, illetve a beavatkozó irányába, hogy a díjnak nem a felperes, hanem a SZER-SZAK-COOP Zrt. a jogosultja. Ők pedig a felszámoló rendelkezése szerint jártak el. Az alperesnek tehát tartozása nincs.

A 70.000,-Ft összegű felperesi követeléssel szemben az l.r. alperes és a beavatkozó is azzal védekezett, hogy a felperes által hivatkozott tevékenység a beruházás jogi szempontból történő befejezéséhez szükséges mozzanat volt, a tevékenység elvégzésére a SZER-SZAK-COOP Zrt.-vel megkötött vállalkozási szerződés 2.5 pontjának utolsó bekezdése értelmében fedezetet nyújt a vállalkozói díj. A tevékenységért külön díjazásra tehát sem a felperes, sem más nem jogosult.

Utalt arra is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a tevékenység elvégzéséről és a díjazásról kivel és milyen tartalommal állapodott meg.

A kereset – leszámítva a késedelmi kamat kezdő időpontjára vonatkozó részt – alapos.

A rendelkezésre álló adatok alapján az állapítható meg, hogy az alperes képviselőjében eljáró alperesi beavatkozó és a SZER-SZAK-COOP Zrt. között a Ptk. 389. § szerinti vállalkozási szerződés jött létre, melynek értelmében az alperes vált a vállalkozói díjkövetelés kötelezettjévé. A szerződés 13. és 14. pontjai alapján az alperes teljesítési-, illetve garanciális biztosíték visszatartására volt jogosult.

A SZER-SZAK-COOP Zrt. és a felperes között létrejött vállalkozási szerződés rendelkezései az alperes kötelezettségei szempontjából közömbösek, tekintettel arra, hogy a felperes 2009. augusztus 6-i engedményezésre hivatkozva a SZER-SZAK-COOP Zrt. vállalkozói díjigényét érvényesíti jelen perben.

Az alperesi oldal az engedményezés felszámoló általi felmondására hivatkozott. A felmondó nyilatkozat a keresetlevél F/3 alatti mellékletét képezi, ebben a felszámoló a Cstv. 47. § (1) bek.-re hivatkozik. E jogszabály a következőként rendelkezik: A felszámoló jogosult az adós által kötött szerződéseket azonnali hatállyal felmondani, ha a felek egyike sem teljesített szolgáltatást, a szerződéstől a felszámoló elállhat.

A Ptk. 321. § (1) bek. szerinti felmondás a másik félhez intézett olyan egyoldalú nyilatkozat, amely a szerződést megszünteti. Felmondás esetén a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, így a már teljesített szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár.

A Ptk. 329. § (1) bek. szerint az engedményezéssel az engedményes a régi jogosult helyébe lép vagyis az engedményezés az arról szóló megállapodás hatályosulásával egyidejűleg teljesedésbe megy, annak felmondása természetesen kizárt, erre a felszámolónak a Cstv. 47. § (1) bek. sem ad lehetőséget.

A felperes tehát helyesen hivatkozott az EBH 1999/124. sz. jogesetre, hasonló megállapítást tartalmaz a BH 1993/114. és a BH 1993/446. sz. jogeset is. A felszámolónak tehát sem az engedményezés felmondására, sem attól való elállásra nem volt lehetősége. Utóbbinak nem álltak fenn a Cstv. 47. § (1) bek.-ben írt feltételei. A Ptk. 328. § (3) bek. értelmében az engedményezésről szóló szerződés létrejöttéhez, ennél fogva annak teljesítéséhez sem szükséges a kötelezett alperes értesítése.

A kötelezett értesítésének jelentősége annyiban van, hogy a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni (Ptk. 328. § (3) bek.), illetve az engedményezőtől származó értesítés esetén az új jogosultnak teljesíthet, az utóbbtól származó értesítés esetén pedig követelheti az engedményezés igazolását, ennek hiányában csak saját veszélyére teljesíthet. Jelentősége van továbbá abból a szempontból is, hogy az új jogosulttal szemben érvényesítheti azokat a kifogásokat és ellenköveteléseket, melyek a régi jogosultakkal szemben az értesítéskor már fennállt jogalapon keletkeztek.

A rendelkezésre álló adatok szerint a felperes 2010. június 15-én kelt levélben értesítette az alperest, illetve annak képviselőjét az engedményezésről. Ebben az időpontban az alperesnek még fennállt a végszámla szerinti 45.390.000,-Ft-ot tartozása a SZER-SZAK-COOP Zrt.-vel szemben, ezt ugyanis csak 2010. június 23-án fizette ki, emellett visszatartotta a 24.758.400,-Ft összegű jóteljesítési biztosítékot is. Vagyis összesen 70.148.400,-Ft tartozása állt fenn abban az időpontban, amikor az engedményezésről szóló értesítést a felperestől megkapta. A felperestől származó értesítés kézhezvételét egyébként az alperes nem vitatta, ennek tényére a perbeli nyilatkozatai is utalnak (20. sorsz. jegyzőkönyv 3. old. második bekezdés).

A 45.390.000,-Ft kifizetésére egyébként is csak azután került sor, hogy a felszámolótól megkapta a 2010. június 17-i értesítést, amely utal egyébként az engedményezés felmondására (17/B/8.sz. irat), ebből az alperesnek ugyancsak tudomása lehetett az engedményezésről. Egyébként nem állította, hogy az engedményezőtől ne kapott volna értesítést (20. sorsz. jegyzőkönyv 2. old.). A keresetlevél F/3 alatt csatolt felmondásban a felszámoló is hivatkozik arra, hogy a nyilatkozatot megküldi az alperest képviselő beavatkozó részére. Az engedményezésről tehát az alperesi oldalnak már 2009. szeptember-októberben értesülnie kellett az engedményezőtől. Mellesleg a 2009. augusztus 6-i engedményezésben is van arra utalás, hogy a megállapodást az engedményező megküldi az alperesnek.

Fentiekre tekintettel tehát az alperesnek, illetve képviselőjének tisztában kellett lennie azzal, hogy engedményezésre került sor, a Ptk. 328. § (4) bek. első fordulata szerint tehát

csak az új jogosultak teljesíthetett volna. Amennyiben a felszámoló nyilatkozatára tekintettel kétség merült volna fel abban, hogy ki a követelés jogosultja, a Ptk. 287. § (1) bek. értelmében bírósági letétbe helyezéssel is teljesíthetett volna.

Az alperes azért sem védekezhet azzal, hogy a díjtartozást a régi kötelezett felé már megfizette, mert a 2010. júniusi értesítéskor még nem került sor a 43.390.000,-Ft végszámla kifizetésére, az összeg pedig meghaladja a perben érvényesített felperesi követelést. Vagyis abban az időpontban kétség kívül fennállt a vállalkozási szerződésből eredő tartozása, annak mértéke pedig meghaladta a perben érvényesített követelést és a visszatartott 10 % együttes összegét, vagyis a garanciális visszatartásra történő hivatkozással sem tagadhatta volna meg a kifizetést.

Azt az alperesi feltevést, hogy a felperes és a SZER-SZAK-COOP Zrt. felszámolója között megállapodás jött volna létre az engedményezés felbontásáról, peradat nem támasztja alá. Ez abból sem következik, hogy időközben a felszámoló a felperes részére kifizetéseket teljesített.

Fentiekre tekintettel az alperes az engedményezési megállapodás alapján köteles az engedményezett vállalkozói díjból 16.468.129,-Ft-ot a felperes részére megfizetni, ennek kifizetését a szerződés 14. pontjára hivatkozással sem tagadhatja meg. E körben az is megjegyzendő, hogy a felszámoló a 2010. június 17-i levelében (a garanciális biztosítékot meghaladóan visszatartott összeg kifizetése igénylésekor) olyan pénzüsszegről rendelkezett, melyre az engedményezés miatt nem volt jogosult.

Fentiekre tekintettel a bíróság a felperes vállalkozói díj követelésének helyt adott és kötelezte az alperest a Ptk. 389. § és az engedményezésre figyelemmel, annak megfizetésére.

A Ptk. 298. § és 301/A. § alapján a tőkeösszeg után az alperes késedelmi kamatot is köteles fizetni. A kamatfizetés kezdő időpontját illetően a bíróság a keresetet nem találta alaposnak tekintettel arra, hogy a felperes által hivatkozott 2010. június 15-i időpont csupán a fizetési felszólítás kelte. A Ptk. 280. § (2) bek.-ben foglaltakra tekintettel a bíróság a kamatfizetés kezdő időpontját 2010. június 23. napjában állapította meg, figyelemmel arra, hogy ekkor került sor egyébként a felszámoló részére történt teljesítésre is.

A bíróság alaposnak találta a 70 ezer forint és járulékai megfizetésére irányuló felperesi követelést is. Bár az alperes vitatta a megrendelés tényét, állítva, hogy a feladat elvégzése a SZER-SZAK-COOP Zrt. kötelezettsége volt, ez utóbbi állítását azonban nem támasztja alá peradat. A SZER-SZAK-COOP Zrt.-vel megkötött vállalkozási szerződés tervezési és kivitelezési munkákra szól, a díjazás pedig a 2.5 pont értelmében a műszaki tartalom előírt minőségben történő megvalósításához szükséges tevékenységekre terjedt ki. Az új épület feltüntetésének földhivatali bejegyeztetése, változási vázrajz készítése nem tartozik a szerződés műszaki tartalmához. Így ez nem a SZER-SZAK-COOP Zrt. feladata volt. A tevékenységet a felperes kétségkívül elvégezte, ennek ellenkezőjét az alperesi oldal sem állította. Miután a tevékenység elvégzése nem a SZER-SZAK-COOP Zrt. feladata volt,

erre nyilvánvalóan nem is adhatott megrendelést a felperes részére, vagyis a felperes a tevékenységet nem a SZER-SZAK-COOP Zrt. alvállalkozójaként, hanem önálló tevékenységként fejtette ki. Nyilvánvalóan nem került volna sor annak elvégzésére, ha nem kap rá megbízást. A megbízást pedig kizárólag az alperestől, vagy annak képviselőjétől kaphatott. Így a Ptk. 479. § (1) bek. értelmében jogosult az ügy ellátásával felmerült költségeinek a megtérítésére. Ennek mértékét a csatolt számlával igazolta. Erre tekintettel a bíróság kötelezte az alperest 70.000,-Ft és ennek a Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamatainak megfizetésére is.

Pervesztessége miatt az alperes köteles a felperes részére a jogi képviselő munkadíjából és az eljárási illetékből álló perköltséget is megfizetni (Pp.78.§). A határozat írásba foglalása során a bíróság észlelte, hogy a perköltség összegét a kihirdetett ítéletben számítási hiba folytán hibásan határozta meg, a Pp.224.§ szerint eljárva a hibát kijavította, s az ítéletet kijavítva foglalta írásba.

Budapest, 2012. március 8.

Dr. Sasvári Péter s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
Turainé Burg Mária

